

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2008. március 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette és más bűncselekmények miatt **vádolt** ellen indult büntetőügyben a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2007. május 24. napján kihirdetett 5.B.250/2006/38. számú ítéletét az alábbiak szerint **változtatja meg**:

Vádlottat bűnösnek mondja ki önbíráskodás büntettének kísérletében is (Btk. 273.§ (1) bekezdés).

Ezért és a terhére megállapított bűncselekmények miatt a vádlottal szemben az első fokú bíróság által megállapított fő- és mellékbüntetést tekinti kiszabottnak.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Vádlott által az első fokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban 3.600 (háromezer-hatszáz) Ft bűnügyi költség merült fel, mely a vádlottat terheli.

I n d o k o l á s :

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 2007. május 24. napján kihirdetett 5.B.250/2006/38. számú ítéletében vádlottat 1 rb. életveszélyt okozó testi sértés büntettében és 1 rb. súlyos testi sértés büntettének kísérletében mondta ki bűnösnek, ezért őt - mint többszörös visszaesőt - halmazati büntetésül 4 év 8 hónap fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A vádlottat az ellene emelt 1 rb. önbíráskodás büntettének vádja alól felmentette.

A megyei bíróság a vádlott korábbi elítélésével kapcsolatban engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette. Rendelkezett továbbá az előzetes letartóztatásnak a szabadságvesztésbe való beszámításáról, a bűnjelekről és a vádlottat kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen a vádlott valamint az ügyész is fellebbezést terjesztett elő.

A vádlott az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését részletesen nem indokolta.

A Fellebbviteli Főügyészség a BF.164/2006/7-II. számú átiratában - az ügyészi fellebbezést fenntartva - kifejtette, hogy a vádlott terhére megállapított bűncselekményekkel kapcsolatos tényállás és jogi indokolás teljes körű és helytálló, azonban az elsőfokú ítélet a vádlott felmentésére vonatkozó részében megalapozatlan. A tényállás e körben azonban az iratok tartalma alapján kiegészíthető és a megalapozatlanság kiküszöbölhető. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a vádlott azért kereste fel a sértettet, hogy tőle a tartozását behajtsa, ennek érdekében pedig vele szemben erőszakot fejtett ki. A vádlott ezzel a cselekményével megvalósította a Btk. 273. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint büntetendő önbíráskodás büntettét. Az ügyészi fellebbezés rámutatott továbbá arra, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmények miatt alkalmazott fő-és mellékbüntetés nemének megállapítása helytálló, azonban a főbüntetés mértéke nem megfelelő. Az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabás körében a vádlott részbeni vallomását enyhítő, míg a bűncselekmények halmazát súlyosító körülményként elmulasztotta értékelni. Erre valamint a vádlott terhére megállapítható további bűncselekményre figyelemmel a főbüntetés súlyosítása indokolt.

Az ítéletábrá a Be. 348. § (1) bekezdésének megfelelően bírálta felül a fellebbezéssel támadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt, ennek eredményeként a vádlott fellebbezését alaptalannak, míg az ügyészi fellebbezést részben, az alábbiak szerint alaposnak találta.

Az első fokú bíróság az eljárási szabályokat betartva, megfelelő körben folytatta le a bizonyítási eljárást, beszerezve a szükséges és lehetséges bizonyítékokat. Törvényesen járt el akkor is, amikor az ismeretlen helyen tartózkodó, tárgyalásra nem idézhető tanúk nyomozás során tett vallomását a bizonyítási anyag részévé tette, és a részben ellentétes tartalmú nyilatkozatok és egyéb bizonyítékok értékelését elvégezte. A vádlott terhére rótt bűncselekmények tekintetében megállapított tényállás megalapozott, kiegészítésre nem szorul, az a Be.351.§-ának (1) bekezdés I. fordulata alapján a másodfokú felülbírálatnak is alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a vádlott bűnösségére az ellene 1 rb. életveszélyt okozó testi sértés büntette és 1 rb. súlyos testi sértés büntettének kísérlete miatt emelt vád tekintetében helytállóan vont le következtetést, a cselekményét helyesen minősítette, e körben ítéletének indokolása helytálló és logikusan felépített, mellyel az ítéletábrá teljes körűen egyetértett.

Az ügyészi fellebbezés kapcsán az ítéletábrá vizsgálta, hogy az önbíráskodás büntettének vádja alóli felmentő rendelkezés alapjául szolgáló tényállás is a bizonyítékok okszerű mérlegelése útján, megalapozottan került-e felderítésre.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú ítéleti tényállás 2./ pontja - a Be. 351.§ (2) bekezdés b) és c) pontjára figyelemmel - az elsőfokú bíróság eltérő álláspontja folytán nem alapos. A helyes ítéleti tényállás e körben azonban az elsőfokú eljárásban beszerzett bizonyítékok és az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint megállapítható, kiegészíthető volt.

Az ítélet tábla irányadónak tekintette az elsőfokú ítélet azon tényállási részét, mely szerint a vádlott több esetben adott kölcsön rövid határidőkre, kamattal, kisebb összegeket a sértettnek. Március utolsó hetében a vádlott ismételten kölcsönt adott a sértettnek, majd ezt néhány nappal később visszakérte. A sértett azonban ezt a pénzt nem tudta visszaadni. A vádlott ekkor megfenyegette a sértettet, hogy ha nem tudja a pénzt visszaadni, akkor abból gondjai lesznek. (elsőfokú ítéleti tényállás 2./pont 1. bekezdés)

A tényállás e részében kiegészítendő azzal, hogy a vádlott az utolsó alkalomkor meg nem állapítható összegű, de legalább 1.000.-Ft-ot adott át kölcsön címen S2 sértettnek. (S2 **sértett** tanúkihallgatásáról készült jegyzőkönyv: nyomozati iratok 120. oldal, vádlott vallomása: 5.B.250/2006/23. számú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal)

A 2./ pontban írt tényállás 2. bekezdését az ítélet tábla az alábbiakkal egészíti ki.

2005. április 1. napján 19 óra körül a vádlott azzal a céllal ment a **B.** szám alatt található, **T4 tanú** tulajdonát képező, S2 **sértett** tartózkodási helyéül szolgáló házhoz, hogy tőle a kölcsönadott pénzt visszaszerezze. A vádlott bement a lakásba, ahol az egyik szobában egy matracon megtalálta S2 sértettet, aki részeg álmát aludta. A vádlott a sértettbe - ezzel őt felébresztve - belerúgott, és azt mondta neki, hogy adja meg a kölcsön kapott pénzt. A sértett nem akart felkelni, a pénz visszaadásától - arra hivatkozva, hogy nem fél a vádlottól, és a kölcsönt nem is fogja neki megadni - elzárkózott, mire a vádlott a sértettet pofon vágta, majd ezt követően dulakodni kezdtek, melynek során a vádlott a pénz visszaadására szólította fel a sértettet. (S2 **sértett** tanúkihallgatásáról készült jegyzőkönyv, nyomozati iratok 120. oldal, vádlott vallomása 5.B.250/2006/23. számú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal) A dulakodás lefolyásáról, és a sértett sérüléseinek keletkezéséről tett tényállásbeli megállapítások hibátlanok, helyesbítésre nem szorulnak.

Az ítélet tábla a fenti kiegészítéseket és pontosításokat vádlott és S2 sértett egybehangzó vallomása alapján állapította meg. E körben ellentétes tartalmú nyilatkozat és más - a vádlott és a tanú állításait megkérdőjelező - bizonyíték, amely az így megállapított tényállás cáfolatára alkalmasnak bizonyult volna, nem volt.

Az ítélet tábla - osztva az elsőfokú bíróság álláspontját - nem fogadta el a sértett előadását arról, hogy a vádlott a tettelegességet követően a sértett nadrágzsebébe nyúlva onnan 500.-Ft-ot elvett. A tanú állítását kétséget kizáróan egyéb bizonyítékok nem támasztották alá, ezért ezt aényt a vádlott terhére értékelni nem lehetett. Abban viszont tévedett az első fokú bíróság, hogy az önbíráskodás megvalósulása szempontjából ennek relevanciája van.

Az irányadó tényállás alapján nem kétséges, hogy a vádlott és a sértett között a kölcsönadott összegek révén vagyoni elszámolási jogviszony volt, a vádlott pedig a sértett tartozásának

behajtása érdekében lépett fel, vele szemben a pénz visszaszerzése céljából erőszakos, a sértett testi épségét is sértő magatartást tanúsítva.

Mindebből következően az elsőfokú bíróság a büntető anyagi jog szabályait megsértve hozta meg felmentő rendelkezését. A vádlott ugyanis cselekményével a Btk. 273. § (1) bekezdésében meghatározott, eszerint minősülő és büntetendő önbíráskodás büntettének a Btk. 16. § szerinti kísérletét valósította meg.

Az önbíráskodás büntettének bűncselekményi stádiumai elemzése során az ítélőtábla akként foglalt állást, hogy az akaratot hajlító erőszak vagy fenyegetés megkezdésével kísérleti szakba lépett cselekmény mindaddig ebben a stádiumban marad, amíg a sértett nem kényszerül az elkövető akaratának megfelelő magatartás tanúsítására, vagy nem kénytelen eltérni az elkövető akaratával egyező eredmény létrejöttét. (ezzel egyező álláspontot fejtenek ki a BH 2005.135., BH 1996.507., BH 1988.264. számú eseti döntések.) Az ítélőtábla csupán a teljesség kedvéért jegyzi meg, hogy az önbíráskodás büntettének befejezettségét nem érinti, ha a sértett az elszenvedett erőszak vagy fenyegetés hatására megkezd (vagy akár be is fejezi) a vádlott akaratának megfelelő magatartás tanúsítását, azonban az elkövető szándékának megfelelő következmény, a jogos vagy jogosnak vélt vagyoni igény tényleges érvényesülése, teljesítése bármely, a sértetten kívül álló egyéb okból elmarad.

A konkrét esetben a vádlott tevékenysége eredménnyel nem járt, a sértett a követelt összeget a vádlott részére nem adta át, a tartozásának kiegyenlítéséről egyéb módon sem gondoskodott, ezért a cselekmény kísérleti szakban maradt.

A vádlott terhére megállapított ezen további bűncselekmény következtében a vagyoni igény érvényesítése érdekében a sértettnek okozott testi sértési cselekmény nem vesztette el önálló értékelhetőségét, ugyanis az önbíráskodás büntette testi sértés okozása nélkül is megvalósítható, ezért a két bűncselekmény nem látszólagos, hanem valóságos halmazatban áll egymással.

Az enyhítésre irányuló vádlotti és a súlyosabb főbüntetés kiszabását indítványozó ügyészi fellebbezés valamint a vádlott terhére rótt további bűncselekmény folytán az ítélőtábla a Btk. 83. § alapján vizsgálta a vádlottal szemben alkalmazható fő-és mellékbüntetés nemét és mértékét.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helyesen tárta fel. A felmentő rendelkezés megváltoztatása folytán ugyanakkor a bűnhalmazatot súlyosító tényezőként kell értékelni. Az enyhítő körülmények köre - osztva az ügyészi fellebbezést - pedig kiegészítendő azzal, hogy a vádlott az eljárás során részbeni beismerő vallomást tett. Mindezeket egybevetve sem találta indokoltnak az ítélőtábla az elsőfokú ítéletben kiszabottól eltérő, más súlyú joghátrány alkalmazását. A vádlottal szemben elsőfokon meghatározott szankció - figyelemmel a bűncselekmények tárgyi súlyára és a többszörös visszaeső vádlott személyében rejlő veszélyességre - szükséges, de egyben elégséges, ezért az ítélőtábla a vádlottal szemben az első fokú bíróság által alkalmazott fő- és mellékbüntetést tekintette kiszabottnak.

A kifejtettek alapján az ítélőtábla a Be. 372.§. (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a vádlottat önbíráskodás büntettének kísérletében is

bűnösnek mondta ki, az ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helyben hagyta. Az ítéltábla ítélete ellen - a vádlottat önbíráskodás büntette kísérletében bűnösnek kimondó rendelkezése tekintetében - a Be. 386. § (1) bekezdésének a) pontja alapján van helye fellebbezésnek a harmadfokon eljáró Legfelsőbb Bírósághoz.

Az első fokú ítélet kihirdetése óta előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdésén, a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megállapítására és viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 381. § (1) bekezdésén alapul.

G y ő r, 2008. március 11. napján

Dr.Nagy Zoltán sk.	.Kovács Tamás sk.	.Miklós Mária sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

ZÁRADÉK:

Ez az ítélet és az ebben foglalt változtatásokkal a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2007. május 24. napján kihirdetett 5.B.250/2006/38. szám alatti ítélete a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2008. március 11. napján

Dr.Nagy Zoltán sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Kiadó: